

► 'दृश्यम' 3 मध्ये अजय देवगण सादर करणार
एक नवी कथा

■ gavakari.online ■ gavakari.in ■ gavkarinews.com

रविवार

गावकरी

► बेन डेकेटची १४३ चॅंपॉन १६५ धावांची मोठी
खेळी

■ वर्ष ८६ ■ अंक : २७ ■ नाशिक, रविवार, २३ फेब्रुवारी २०२५ ■ किंमत रु. ५.०० ■ पाने = १६ ■ नाशिक ■ शहर-जिल्हा

महत्वाचे

फराह खान विरोधात

मुंबईत गुन्हा दाखल

मुंबई : बॉलीवुडीने प्रसिद्ध कोरिंओग्राफर, दिव्यांशिका आणि अभिनेत्री फराह खानच्या विरोधात पोलीस टायार एकायाआर दाखल करण्यात आली आहे. होती सांगता छायाचा सापूर्ण प्रसिद्ध असलेला विकास पांडकने त्याचे वकील अली काशिक खान देशमुख यांच्यापांत तक्रार दाखल केली आहे. खार पोलिस स्टेशनमध्ये तक्रार दाखल करण्यात आली. फराह खानवर विविध कलांमांवाली गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

प्रयागराजमध्ये बोर्डच्या

परीक्षा पुढे ढकलल्या

नवी दिल्ली : प्रयागराज येथे २४ ला होणाऱ्या यूनी बोर्डच्या १२वी आणि १३वीची परीक्षा माहाकॉम्प्लेक्युमुळे पुढे ढकलण्यात आल्या आहे. या परीक्षा वकील अली काशिक खान देशमुख यांच्यापांत तक्रार दाखल केली आहे. खार पोलिस स्टेशनमध्ये तक्रार दाखल करण्यात आली. फराह खानवर विविध कलांमांवाली गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

शाहरुख, अजय, टायगर श्रॉफ यांना समन्वय

कोटा : बॉलीवुड स्टार शाहरुख खान, अजय देवगण, टायगर श्रॉफ आणि विमल पाण मसालाच्या निर्मात्यांना कोटा ग्राहक न्यायालयात समन्वय बराबरत आले आहे. कोटा येथील एका सामाजिक कार्यक्रमात यांनी ग्राहक वाच निवारण आणि ग्राहक न्यायालयात समन्वय बराबरत आली आहे. त्यामुळे आता आमचा पक्ष चोरला, असे सुर आकर्षणे बंद करावे, असा टोला दोन्ही युग्मांत्री असित शाह म्हणाले की, अनेक सरकार संसेत येतात आणि घोषणा पूर्ण करण्यासाठी लागतात. मात्र, मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस आणि त्यांच्या नेतृत्वाखाली सरकारला मी शुभेच्छा देतो. कारण राज्य सरकारने २० लाख कुटुंबाला घेठे देण्याचं काम केंद्र सरकार आणि राज्य सरकारने मिळवून केले.

खवा पक्ष कुणाचा याचा फैसला जनतेनेच केला अमित शाह यांचा शहद पवार, उद्धव ठाकरेवर हल्लाबोल

पुणे :

खारी शिवसेना आणि राष्ट्रवादी पक्ष कुणाचा, याचा फैसला जनतेनेच विधानसभेच्या निवडणुकीत केला आहे. त्यामुळे आता आमचा पक्ष चोरला, असे सुर आकर्षणे बंद करावे, असा टोला दोन्ही युग्मांत्री असित शाह म्हणाले की, अनेक सरकार संसेत येतात आणि घोषणा पूर्ण करण्यासाठी लागतात. मात्र, मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस आणि त्यांच्या नेतृत्वाखाली सरकारला मी शुभेच्छा देतो. कारण राज्य सरकारने २० लाख कुटुंबाला घेठे देण्याचं काम केंद्र, २० लाख कुटुंबांचं स्पॅन करण्यासाठी काम केंद्र सरकार आणि राज्य सरकारने मिळवून केले.

राहुल गांधी
यांच्यावर निशाणा
जनघन खाती आम्ही सुरु केली त्यावेळी राहुलबाबा म्हणाले, खाती सुरु केली, पैसे कुठे आहेत? आज एकाच वेळी एकाच वेळी १० लाख जणाच्या खायात पैसे जमा जाले, हा मंदीचा चमत्कार आहे राहुलबाबा, असा टोला देत अमित शाह यांनी कांग्रेसचे नेते राहुल गांधी यांच्यावर निशाणा साधला.

कामाचं कौतुक

गृहांत्री असित शाह यांनी पुण्यातील कार्यक्रमात बोलताना राज्याचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस, उमुख्यमंत्री एकानाथ शिंदे आणि उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांच्या कामाचं कौतुक केल. असित शाह म्हणाले की, अनेक सरकार संसेत येतात आणि घोषणा करतात. त्यानंतर कितीतरी वर्षे घोषणा पूर्ण करण्यासाठी लागतात. मात्र, मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस आणि त्यांच्या नेतृत्वाखालील सरकारला मी शुभेच्छा देतो. कारण राज्य सरकारने २० लाख कुटुंबाला घेठे देण्याचं काम केंद्र, २० लाख कुटुंबांचं स्पॅन करण्यासाठी काम केंद्र सरकार आणि राज्य सरकारने मिळवून केले.

महादेव मुंडेच्या खून प्रकरणात आकाचा हात आ. सुरेश धस यांचा आरोप; कुटुंबाचे सांत्वन

परली :

महादेव मुंडे यांच्या हातेयांनी आकाचा हात असला पाहिजे किंवा पोलिसांनीच मुंडेच्या घायातपात केला असावा. त्यांचा वीडी हल्त्या प्रकरणातर आता महादेव मुंडे यांच्या हात्या प्रकरणामध्ये देखील सुरेश धस यांनी लक्ष घातले होती.

जे.पी. नडु यांनी केले

प्रयागराजसंगममध्ये स्नान

प्रयागराज : केंद्रीय आरोप मंत्री जे.पी. नडु शनिवारी यांच्या कुटुंबांसह प्रयागराज येथे

मुरु असलेल्या

२०२५ महा-

कुम्भमेल्याला

भेट देण्यासाठी

पोहोचले.

उत्तर प्रदेशचे

मुख्यमंत्री योगी

आदियनाथ

यांनी त्यांचे स्वागत केले. जिथे दोन्ही

नेतांयांनी त्रिवेणी संगमात पवित्र स्नान केले.

नेतांयांनी त्रिवेणी संगमात पवित्र स्नान केले.

अदियनाथ

यांनी त्यांचे स्वागत केले. जिथे दोन्ही

नेतांयांनी त्रिवेणी संगमात पवित्र स्नान केले.

अदियनाथ

यांनी त्यांचे स्वागत केले.

नेतांयांनी त्रिवेणी संगमात पवित्र स्नान केले.

अदियनाथ

यांनी त्यांचे स्वागत केले.

नेतांयांनी त्रिवेणी संगमात पवित्र स्नान केले.

अदियनाथ

यांनी त्यांचे स्वागत केले.

नेतांयांनी त्रिवेणी संगमात पवित्र स्नान केले.

अदियनाथ

यांनी त्यांचे स्वागत केले.

नेतांयांनी त्रिवेणी संगमात पवित्र स्नान केले.

अदियनाथ

यांनी त्यांचे स्वागत केले.

नेतांयांनी त्रिवेणी संगमात पवित्र स्नान केले.

अदियनाथ

यांनी त्यांचे स्वागत केले.

नेतांयांनी त्रिवेणी संगमात पवित्र स्नान केले.

अदियनाथ

यांनी त्यांचे स्वागत केले.

नेतांयांनी त्रिवेणी संगमात पवित्र स्नान केले.

अदियनाथ

यांनी त्यांचे स्वागत केले.

नेतांयांनी त्रिवेणी संगमात पवित्र स्नान केले.

अदियनाथ

यांनी त्यांचे स्वागत केले.

नेतांयांनी त्रिवेणी संगमात पवित्र स्नान केले.

अदियनाथ

यांनी त्यांचे स्वागत केले.

नेतांयांनी त्रिवेणी संगमात पवित्र स्नान केले.

अदियनाथ

यांनी त्यांचे स्वागत केले.

नेतांयांनी त्रिवेणी संगमात पवित्र स्नान केले.

अदियनाथ

यांनी त्यांचे स्वागत केले.

नेतांयांनी त्रिवेणी संगमात पवित्र स्नान केले.

अदियनाथ

यांनी त्यांचे स्वागत केले.

नेतांयांनी त्रिवेणी संगमात पवित्र स्नान केले.

अदियनाथ

यांनी त्यांचे स्वागत केले.

नेतांयांनी त्रिवेणी संगमात पवित्र स्नान केले.

अदियनाथ

यांनी त्यांचे स्वागत केले.

नेतांयांनी त्रिवेणी संगमात पवित्र स्नान केले.

अदियनाथ

विधानसभा निवडणुकीत
महायुतीला घवघवीत
यश मिळाले. महाविकास
आघाडीचा दारूण पराभव
झाला. लोकसभेत मिळालेल्या
बूस्टमुळे काहीशा हवेत
गेलेल्या महाविकास
आघाडीच्या नेत्यांचा फुगा
फुटला. लाडक्या बहिर्णीमुळे
महायुतीच्या खात्यात मतांची
जी त्सुनामी आली की,
महायुतीच्यादेखील नेत्यांना
क्षणभर विश्वास बसलेला
नाही. इतकी मते पढू
शकतात का? असा सुखद
धक्का काहीना बसला आहे.
तर दारूण पराभवामुळे
महाविकास आघाडी कमालीची
खचली आहे. पराभवाच्या
या धक्क्यातून अजून कुणीच
सावरलेले नाही. अगदी
गळीपासून तर दिल्हीपर्यंत
हीच परिस्थिती आहे.

क्यू है भाई, या डॉयलॉगची आठवण
यावी इथपर्यंत परिस्थिती दिसून येत आहे.
विधानसभा निवडणुकीत महायुतीला
दोनशेहून अधिक जिंकत दणदणीत विजय
मिळवला. या दणदणीत विजयामुळे
महाविकास आघाडीचा सुपडा साफ झाला.
या पराभवातून सावरणे महाविकास
आघाडीला दोन महिन्यांनंतरही जमले नाही.
विशेष म्हणजे, आगामी स्थानिक स्वराज्य
संस्थांच्या निवडणुकांना एकत्रित सामरें
जाणार की नाही, याबाबत सांशकता
आहे. लोकसभा निवडणुकीत महाविकास
आघाडीला अनेपेक्षितपणे मोठे यश मिळाले
होते. मात्र, विधानसभा निवडणुकीत
महाविकास आघाडीच्या दारुण पराभवाचा
परिणाम स्थानिक पातळीपर्यंत पोहोचला
आहे. विधानसभा निवडणुकीत झालेल्या
पराभवानंतर अनेक जण आगामी स्थानिक
स्वराज्य संस्थांच्या पाश्वर्भूमीवर शिवसेना,
भाजपात प्रवेश करीत आहे. नाशिक
शहरात तर काँग्रेसने विधानसभा निवडणुकीत

इतना सत्राटा क्यं है..?

शहरातील एकही जागा लढवली नाही. नाशिक मध्य मतदारसंघावरून महाविकास आघाडीत झालेल्या वादाचा परिणाम अखेर हेमलता पाटील यांनी कँग्रेसला सोडचिठ्ठी देण्यात झाला. कँग्रेसची जिल्ह्यात आणि शहरातील ताकद अगदी तोळामासाची आहे. ना कार्यकर्त्यांचे संघटन, ना पक्षाची बांधणी, नेतेमंडळीही फारशी सक्रिय नाही. असे असले तरी पक्षात अंतर्गत गटबाजींमध्ये या पक्षाचा कुणी हात धरणार नाही. काही कार्यक्रम घेतला तर घेथेही एका गटाला मुद्दाम टाळले जाते. जयंती, पुण्यतिथीला कार्यकर्ते आणि बोटावर मोजण्याइतकी मंडळी फिरकत असते. एव्ही वाट वाकडी करूनही कुणी कँग्रेस कमिटीकडे फिरकत नसल्याचे चित्र आहे. अशीच काहीशी परीस्थिती सध्या शिवसेना ठाकरे गटाची झाली आहे. पक्षाकडून निवेदने देण्यात

येत असली काही आंदोलने करण्यात
येत असली तरी पक्षात मोजके नेते
उरले आहेत. त्यातीलही काही मंडळी
कुंपणावर आहेत. कोणत्याही क्षणी ते
शिंदे गटात टुणकण उडी मारू शकतात.
एकनाथ शिंदेच्या दौऱ्यात काहीचा प्रवेश
होता होता राहिला. राष्ट्रवादी शरद
पवार गट तर विधानसभा निवडणुकीपासून
एकदम गायब झाला आहे. या पक्षाचे
शहरात अस्तित्वाबाबत दिसेनासे झाले आहे.
विधानसभा निवडणुकीच्यावेळी गणेश गिते
यांनी भाजपामधून राष्ट्रवादी कॅग्रेस पवार
गटात प्रवेश करत नाशिक पूर्व मतदारसंघातून
उमेदवारी मिळवली. यावेळी शहरात शरद
पवार गटाची जोरदार चर्चा झाली, मात्र
निवडणुकीनंतर पक्ष निद्रितावस्थेत गेल्याचे
चित्र आहे. शरद पवार गटात गेलेली
काही मंडळींनाही घरवापसीचे डोहाळे

A portrait photograph of Ashvini Pandit, a woman with long dark hair, wearing a white top, smiling at the camera.

करंट इश्यू

अशिनी पांडे

अवस्था पण वेगळी नाही. राज ठाकरे नाशिक दौऱ्यावर आल्यानंतर ॲक्टिव्ह मोडवर येणारा पक्ष राज ठाकरे मुंबईत परतल्यानंतर निद्रिस्त अवस्थेत जातो. त्यामुळे मनसेला शहराला पुन्हा गतवैभव प्राप्त होईल का? याबद्दल कार्यकर्त्याच्याच मनात सांशंकता निर्माण झाली आहे. त्यात मनसेचे माजी नगरसेवक योगेश

A cartoon illustration of a person sitting at a desk, looking at three circular icons on the wall. The icons represent the Indian tricolor, a person holding a bow and arrow, and a flame.

गेल्या काही वर्षांच्या निवडणुकांचा निकाल पाहिला तर लोकसभा, विधानसभा आणि महानगरपालिका निवडणुकीच्या वेळी मतदान करताना मतदारांची थॉट प्रासेस पूर्णता वेगळी असते. याचा प्रत्यय २०२४ च्या विधानसभा आणि लोकसभा निवडणुकीत आला, लोकसभा निवडणुकीत मोठे यश मिळवणाऱ्या महाविकास आघाडीला विधानसभा निवडणुकीत लाजिरवाण्या पराभवाचा सामना करावा लागला. मतदारांची विचारप्रक्रिया सातत्याने बदलत असल्याने विधानसभा निवडणुकीचा निकाल आगामी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकीत कायम राहील याची शाश्वती कोणी देऊ शकणार नाही. अशा परिस्थितीत आत्मवि�श्वास डागमगू न देता स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकीची तयारी विरोधी पक्षांकडून करणे गरजेचे असताना असे प्रयत्न होताना दिसत नाहीत. दुसरीकडे शिवसेना व भाजपात इनकर्मिंग मुरु असली तरी अंतर्गत गटबाजी दोन्ही पक्षांत असल्याने स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकीवेळी ही गटबाजी उफाळून येण्याची शक्यता असल्याने सत्ताधारी पक्षाचाही कस लागणार आहे, त्यासाठी विरोधकांना पक्षातील सत्राटा दूर करत ॲक्टिव मोडवर येण्याची आवश्यकता आहे.

आपल्या आयुष्यात बन्याच गोष्टीकडे आपण
दुर्लक्ष करतो. खरे तर त्याच गोष्टी जीवनाचे
शिक्षण देतात. पण आपण त्या गोष्टी सातत्याने
टाळतो आणि म्हणून स्वतःची चिडचिड
आपण करून घेत असतो. सर्वच जण त्या
चुका करतात आणि धरात भांडणास मुरुवात
होते. अशा अनेक गोष्टी आहेत की, त्या
आपल्यासाठी खूप महत्वाच्या असतात.
महत्वाच्या नाही तर अतिशय महत्वाच्या
असतात. सर्वांनी त्या गोष्टीची काळजी घेतली
तर अनेक धरातली भांडणे, आपापसातील
विसंवाद सहज कमी होतील आणि जीवनात
आनंद मिळवून देतील... त्यांची उदाहरणेच
आज आपण बघ या.

घरातला कचरा, घाण सर्वांनी आठवणीने कचरा पेटीतच टाकला पाहिजे. ही सवय सर्वांना लावली पाहिजे. कचरा घाण तिथेच फेकून निपूऱ्या जाण्यापेक्षा दोन पावले चालून कचरा पेटीत टाकला तर घर आपोआप स्वच्छ राहील. घरातून बाहेर जाताना लाईट, सिलिंडर, पाण्याचा नळ, टीव्हीचे बटन आठवणीने बंद करावे. मंदिर हे पवित्र ठिकाण असल्याने आपली पाददारणे व्यवस्थित एका बाजूला काढावीत. रस्त्याने जाताना, गर्दीच्या ठिकाणी वृद्ध व्यक्ती, अंग व्यक्तींना पुढे जाण्यासाठी स्वतःहून प्रथम प्राधान्य द्यावे. फोनवर बोलताना रस्त्यावर बोलत असाल तर बाजूला जाऊन हवू आवाजात मनमोकळेणाने संवाद साधावा, काय हो काय म्हणतात... असे मोठ्याने बोलून इतरांचे लक्ष जाईल असा संवाद साधू नये. कोणाचीही चौकशी करताना सर्वांसमोर तुमचा पागर किती, असे विचारत बसूनका. चारचौधात कुणावरही हास्यास्पद विनोद करूनका. गर्दीच्या ठिकाणी, हॉटेल, बसस्टॅण्ड अनेक जण आजूबाजूला बसलेले असताना मोठ्याने हसत ओरडत बसूनका. त्याने आपले संस्कार सहज कळून येतात. किमान ज्येष्ठ नागरिकांसमोर तरी ही पथ्य पावा. मोठ्या व्यक्तींना सन्मानाने, आदराने वागवा, ती आपल्या घरातलीच मोठी माणसे आहेत हे कायम लक्षात ठेवा. आपल्या घरातल्या ज्येष्ठासमोर आपण असे वागतो का...? याचे भान ठेवा. कोणाचाही मोबाइल, त्यातले फोटो चॅटिंग, संदेश, समोरच्याने स्वतःहून दाखवल्याशिवाय कधीच बघूनका. एखाद्या व्यक्तीची टिंगल उडवणे, त्याची खिलली उडवणे हे समोरच्याला आवडत नसेल तर तसे कधीच करूनका, एखाद्याने आपली चेष्टा केली, पण त्याला जर ते आवडत नसेल तर तसे करूनका. पण जर त्याला आवडत असेल आणि त्याने तुमची चेष्टा केली तर मात्र ती पण सहन करा. उसने घेटलेले पैसे शक्यतो दिलेल्या वेळेत परत करा, त्याला मागण्याची वेळ येऊ देऊ नका, म्हणजे तो पुन्हा मदत करेल. आपण जर कुणाला मदत केली असेल तर ते पुन्हा पुन्हा त्याला ऐकवू नका. ते चांगले नसते. तो बोलत असेल तर

कानोसा

ફોન નંબર:

तरी स्वतःहून इंधन टाकावे. काळजीपूर्वक त्याचा वापर करावा. घरातल्या प्रत्येक गोष्टी, चावी, कंगावा, वर्तमानपत्र, टीव्हीचे रिमोट, सुई दोरा, हातरुमाल, चम्पा, घड्याळ इत्यादी वस्तु नेहमीच्याच ठिकाणी ठेवल्या पाहिजेत. बोलताना एकरूप होऊन बोलावे, अर्धे लक्ष मोबाइलमध्ये आणि अर्धे तुम्हीकडे, हा हा... म्हणता वेळ घालवणे योग्य नाही. इतर बोलत असताना मध्येच आपले घोडे दामटू नये. कुणाचे पूर्ण ऐकून न घेता, मध्ये बोलणे हा संस्काराचा भाग नाही.

भाग नाही. कुणाचे काही प्रत्यक्ष बधितलेले नसताना, कुणाबद्दल काहीही अपप्रचार करणे, हे चांगल्या संस्काराचे लक्षण नाही. त्यावरून तुमच्या आई-वडिलांचे संस्कार दिसून येतात. सध्या लोकांना हा रोग मोठ्या प्रमाणावर लागला आहे, विशेष म्हणजे जे यात पूर्णपणे डुबलेले आहेत असेच लोक असतात..

गोप्त खूप छोटी असते हो... तुम्ही गाडीतून जाताना,
न उतरता स्त्यावरच्या माणसाला एखादा पत्ता जर
विचारला तर तो मिळेलच असे नाही. त्याएवजी
गाडीतून खाली उतरत दादा, काका, म्हणून पत्ता
विचारला तर तो नक्कीच मिळतो. स्टेशनवर तुम्हाला
सोडायला आलेल्या व्यक्तींना घरी पोहचल्यावर
फोन केला तर नातं नक्कीच जुळतं... अंधारात तुम्ही
पाय अडखळून पडलात तर मागचाही पडू शकतो.
तिथेच जर थोड थांबून मागच्याला सावध केलं
तर अंधारातही त्याचे डोळे बोलतात.... आपापलं
सामान घेऊन सगळेचे रेल्वेचा दादरा चढतात,

नुकताच जागतिक मातृभाषा
दिन झाला. आजमितीला जागतिक
पातळीवर सात हजारांहून अधिक
मातृभाषा आहेत तर केवळ भारतात
२२ प्रमुख भाषांसह सुमरे १३००
मातृभाषा आहेत. झापटाच्याने होणारे
जागतिकीकरण, तंत्रज्ञानाचा वाढता
वापर आणि अन्य भाषांनी मातृभाषेवर
केलेली कुरंगोडी यांमुळे अनेक
मातृभाषा लोप पावत चालल्या
आहेत. मातृभाषेचे संवर्धन व्हावे आणि
त्या भाषेची संस्कृती टिकून राहावी
यासाठी १९९९ पासून २१ फेब्रुवारी
हा दिवस जागतिक मातृभाषा दिवस
म्हणून साजरा केला जाऊ लागला
आहे. २१ फेब्रुवारीला जागतिक
मातृभाषा दिन आणि २७ फेब्रुवारीला
मराठी राजभाषा दिवस म्हणून राज्यात
उत्साहाने साजरा केला जातो. या
दिवशी समस्त मराठी भाषिक
मंडळींकडून व्हॉट्सॅपवर मराठी
भाषा दिनाच्या शुभेच्छा दिल्या जाता,
मराठी भाषेचे गोडवे गणाऱ्या कविता,
गाणी आणि सुविचार सामाजिक
माध्यमांच्या स्टेट्स आणि स्टोयांवर
ठेवले जातात. काही मंडळी या
दिवशी एकमेकांशी आवर्जून मराठीत
संवाद साधतात. सामाजिक संस्था,
मंडळे, राजकीय पक्ष विविध उपक्रम
राबवतात आणि त्यानिमित्ताने मराठी
भाषेचे महत्व सांगणारी व्याख्याने
दिली जातात. २७ फेब्रुवारीला
शाळांतुमही मराठी राजभाषा दिवस
उत्साहाने साजरा केला जातो मात्र
दिवस सरला की, दुसऱ्या दिवशी

पुन्हा येर माझ्या मागल्या.
इंग्रजी भाषेने मातृभाषांवर केलेली
घुसखोरी ही आज एक जटील समस्या
बनली आहे. व्यवहारात पुढे जायचे
असेल, तर इंग्रजीला पर्याय नाही
हा मोठा गैसमज भारतीय जनतेत
निर्पाण झाल्यामुळे आज इंग्रजी आणि
कॉन्फ्रेट शाळांमध्ये आपल्या पाल्यांना
घालाण्याचं त्रप्रमाण कमालीचे वाढले
आहे. इंग्रजी भाषेचा सराव व्हावा
यासाठी घरातही मुलांना इंग्रजीत
संवाद साधण्याची सक्ती केली जाते.
लहानपणापासूनच परकीय भाषेचे कित्ते
पिरवल्याने मातृभाषेतील परवलीचे
शब्द वगळता अन्य शब्दांचे ज्ञान या
पिढीकडे मुळातच नसते. मातृभाषेतील
शब्दभांडार, त्यातील सौंदर्य आणि
त्यातील लेखन संपदा यांपासन ही

रद्द घटप्रभुजृष्ट
वरकरानीही मराठी भाषेला तिचे
वैभव प्राप्त करून देण्यासाठी
णि तिचे सौंदर्य खुलवण्यासाठी
पल्या कार्यकाळात अथक प्रयत्न
वै. या सर्वांचे योगदान लक्षात
न आणण्ही आपल्या मायमराठीला
वै मूळ स्वरूप प्राप्त करून
सापासाठी प्रयत्न करायला हवेत,
करून येणारी पिढी आपला वारसा
चालवेल.
आपल्या मालकीच्या वस्तूविषयी
पली आसक्ती असते मग आपल्या
उभाषेविषयी आपल्या मनात आकस
? मराठी भाषेच्या संवर्धनासाठी
प्रथम तिच्याविषयी आपल्या मनात
निर्माण होणे अत्यंत गरजेचे आहे.
णि प्रेम तेव्हाच निर्माण होईल
हा दैनंदिन व्यवहारात आपण तिचा
धैर्याधिक वापर करू. वापर करणे
गजे केवळ मराठी बोलणे नव्हे,
दैनंदिन व्यवहारात परकीय शब्द
ठून शुद्ध मराठी बोलणे. काही
तंची निर्मितीच गेल्या काही वर्षांत

सापेक्ष

वासवदत्ता
अमिनहात्री

ओल्या मातीचा सुवास,
असंभवात भरून गेला
प्राजक्तवाचा गंग गुंतुला
माझ्या ओल्या केसात

सुंधाचे अणी आपले असणारे हे मधूऱ्हा लुव्हावर नाते किंवा मोहक आहे. फार पूर्णांगासून आणा अनेक सुंधांच्या शोधात होतो. मानांगेता सुवास मिळेले तिथे मनसोक्त शास्त्रात भरून घेतो. अतराचा इतिहास फरू जुना आहे. मिस आर्टी मेसेपोटेंटिमियापासून असत हे संसोधित ज्ञाले आणि अंत वैसिंथिटिक सरानापासून निर्मित होऊ लागाले जेंडेकरून ते स्वतं ज्ञाले आणी सामान्य माणसापरंत सहज पोहोचेले. आज वैशिक बाजारात, अतराचा कापरारा, अब्बावधी रस्यात मोडत आहे. नवे अविष्कार, नवे सुधांस तयार होत आहेत आणि सर्वांचा यापर्यात होत आहे. आधुनिक अतर निमित्त, नैसर्जिक पदार्थांपासून असत तयार करण्यास कमी प्रवृत्त असतात. सिंथेटिक सरानापासून ते खूप सुंदर असत तयार करतात आणि त्याचा खूप ही खलताच वाढताच. नैसर्जिक पदार्थांपासून तयार असत खूप महाग अस्त्रूदेखील जगत एक खास वर्ग, तेच अतर वापरतो. भारतात इंग्रज आल्यानंतर त्यांनी इथल्या अतराचा कारभारात उत्तमू धरले कारण इंग्रज खिंवा भारतीय सुवासाच्या फारच चाहत्या ज्ञाल्या होत्या. अतर निर्माणात, वनस्पतिज्ञ यांनी मुळं वापरतात. काही सुवासिक रोपेटे, वुधे किंवा ज्ञालांची सालं हाणापासून देखील अतर बाबल्या जाते. ज्ञालांच्या राणी पासून आणण देवूजेत वापरणारी धूपकर्ती तयार होते. धूप बीती ५००० वर्षांपूर्वीनुवापरत असत आहे. मिस चे लोक 'मोरी' (मूरेह)च्या संरक्षणी धूप वृषभांची यांनी मिळाणारे एक लेप तयार करत असत. शवाला तो लावल्याच, कूपी कीटक आणि विषेत जीवोपासून त्याचे रक्षण होत असे तसेच मेणाच्या

लेपामुळे ते संरक्षित रहात होते. मिसपासून धूप जगार प्रसिद्ध झाला. राजवारापायातील स्थित, धूपाचा बाराच वापर करत असत. त्या धूपाच्या तुच्यात आणिक मुळं विस्तृत त्याचा उत्तमू म्हणून उयोग करत असत. राजदरबार सुंधांचित करण्यास ही धूप जाळत्या जात होता.

तसेच धूप आध्यात्मात, इयान योग इत्यादीत ही खूप वापरतात.

प्रामाणिक धूप ही अफ्रिकेत शेशभल्या गेला रसायन तिथे वनस्पती भरून आहेत आणि धूप हे एक वनस्पति जित जन्य सुंधां भारतात ही असत आहेत. अतर निर्मित वापरतात. संतरे, लिंबू यांची साले आणि द्राक्षांच्या वेलीची सालं ही अतर निर्मित करतात. काही खिंवा ही सुवासिक असतात. गांजर, धणा, कोकाबोन, जायफल, जावित्री, वेलची (लहान मोठी)

हे सर्व जिन्नास अतर निर्मित अपांप १ प १ प १ ले भूमिका वरवतात.

भारतात अतर 'कांजै' येथे तयार सुवासिक रहाते. अतराचा बाबतीत आता खूब नवे आविष्कार ज्ञाले. नैसर्जिक सुवास ही तयार झाल्यात आपले करिअर भारतात आपले करिअर आहे. ज्ञाला शेतकीकरणात वापरणे वापरणे बंद करतो, दुलै, कांबवे, स्वेच्छांयांना कूपी कीटक लागू ठेवेता त्या ही तीव्र त्यात धालून त्यापैकी त्याचा वापरात कापू ठेवेतो जेणेकल्प न्हाणीधर असतो ज्ञाले त्याचा जीव धोक्यात येतो. ते मग स्वतं देखील त्या सुवासाने वेपान होउन, त्या सुंधांच्या शोधात, खूप धावते पण त्याला ते सापडत नाही काणांने तेच्याजवल्यात असते. धाकून धाकून दमला की तो एकाजांनी वरपारो आणि इथेच, सावाजाच्या शोधात असलेले हिंस्य जीव, त्याची शिकार करतात. स्वतच्या सुवासा मुळेच त्याचा जीव जातो. ह्या कस्तुरीसाठी प्रसिद्ध आहे. इथे अनेक सुवासिक अतरं बनवतात तसेच तरस (यांना) या मांसाहारी श्वापदांच्या, नव्यांच्या आतल्या बाजूस असलेल्या

पदार्थांपासून एक विशिष्ट अतर तयार होते त्याला 'हिंा' असे म्हणातात. हे फार दुर्मिळ आणि शुद्ध असल्याचा खूप महाग ही असते. हे अतर खूप उत्तम्यात रहात, शीतलता प्रदान करते. देवूपूर्वत फुलंली अंतराचा करतात. देवांना आनंद देयास अतराच यांप्रोजन असते. तसेच कापू नुस्खा सुवासिक उद्भवती मुळे प्रसव वाटो. पूर्णी मोठया देवातात, मुवासिक द्रव्य त्राकून दीप प्रज्ज्वलित होत आहे. प्राचीन 'लोबान' याचा उयोग चिकित्सा क्षेत्रात ही केल्या जात होता. लॅवेड, रोजमेरी आणि सायत्रेस त्यात आहेत. शहरातून दुकानं हाटौल्यस मध्ये सुवासिक द्रव्याचा सुवास चहूडे दरवळत रहाते. त्याचा वापरतात. संतरे, लिंबू यांची साले आणि द्राक्षांच्या वेलीची सालं ही अतर निर्मित करतात. काही खिंवा ही सुवासिक असतात. गांजर, धणा, कोकाबोन, जायफल, जावित्री, वेलची (लहान मोठी)

होत आहे. प्राचीन 'लोबान' याचा उयोग चिकित्सा क्षेत्रात ही केल्या जात होता. लॅवेड, रोजमेरी आणि सायत्रेस त्यात आहेत. शहरातून दुकानं हाटौल्यस मध्ये सुवासिक द्रव्याचा सुवास चहूडे दरवळत रहाते. त्याचा वापरतात. संतरे, लिंबू यांची साले आणि द्राक्षांच्या वेलीची सालं ही अतर निर्मित करतात. काही खिंवा ही सुवासिक असतात. गांजर, धणा, कोकाबोन, जायफल, जावित्री, वेलची (लहान मोठी)

होत आहे. प्राचीन 'लोबान' याचा उयोग चिकित्सा क्षेत्रात ही केल्या जात होता. लॅवेड, रोजमेरी आणि सायत्रेस त्यात आहेत. शहरातून दुकानं हाटौल्यस मध्ये सुवासिक द्रव्याचा सुवास चहूडे दरवळत रहाते. त्याचा वापरतात. संतरे, लिंबू यांची साले आणि द्राक्षांच्या वेलीची सालं ही अतर निर्मित करतात. काही खिंवा ही सुवासिक असतात. गांजर, धणा, कोकाबोन, जायफल, जावित्री, वेलची (लहान मोठी)

होत आहे. प्राचीन 'लोबान' याचा उयोग चिकित्सा क्षेत्रात ही केल्या जात होता. लॅवेड, रोजमेरी आणि सायत्रेस त्यात आहेत. शहरातून दुकानं हाटौल्यस मध्ये सुवासिक द्रव्याचा सुवास चहूडे दरवळत रहाते. त्याचा वापरतात. संतरे, लिंबू यांची साले आणि द्राक्षांच्या वेलीची सालं ही अतर निर्मित करतात. काही खिंवा ही सुवासिक असतात. गांजर, धणा, कोकाबोन, जायफल, जावित्री, वेलची (लहान मोठी)

होत आहे. प्राचीन 'लोबान' याचा उयोग चिकित्सा क्षेत्रात ही केल्या जात होता. लॅवेड, रोजमेरी आणि सायत्रेस त्यात आहेत. शहरातून दुकानं हाटौल्यस मध्ये सुवासिक द्रव्याचा सुवास चहूडे दरवळत रहाते. त्याचा वापरतात. संतरे, लिंबू यांची साले आणि द्राक्षांच्या वेलीची सालं ही अतर निर्मित करतात. काही खिंवा ही सुवासिक असतात. गांजर, धणा, कोकाबोन, जायफल, जावित्री, वेलची (लहान मोठी)

होत आहे. प्राचीन 'लोबान' याचा उयोग चिकित्सा क्षेत्रात ही केल्या जात होता. लॅवेड, रोजमेरी आणि सायत्रेस त्यात आहेत. शहरातून दुकानं हाटौल्यस मध्ये सुवासिक द्रव्याचा सुवास चहूडे दरवळत रहाते. त्याचा वापरतात. संतरे, लिंबू यांची साले आणि द्राक्षांच्या वेलीची सालं ही अतर निर्मित करतात. काही खिंवा ही सुवासिक असतात. गांजर, धणा, कोकाबोन, जायफल, जावित्री, वेलची (लहान मोठी)

होत आहे. प्राचीन 'लोबान' याचा उयोग चिकित्सा क्षेत्रात ही केल्या जात होता. लॅवेड, रोजमेरी आणि सायत्रेस त्यात आहेत. शहरातून दुकानं हाटौल्यस मध्ये सुवासिक द्रव्याचा सुवास चहूडे दरवळत रहाते. त्याचा वापरतात. संतरे, लिंबू यांची साले आणि द्राक्षांच्या वेलीची सालं ही अतर निर्मित करतात. काही खिंवा ही सुवासिक असतात. गांजर, धणा, कोकाबोन, जायफल, जावित्री, वेलची (लहान मोठी)

होत आहे. प्राचीन 'लोबान' याचा उयोग चिकित्सा क्षेत्रात ही केल्या जात होता. लॅवेड, रोजमेरी आणि सायत्रेस त्यात आहेत. शहरातून दुकानं हाटौल्यस मध्ये सुवासिक द्रव्याचा सुवास चहूडे दरवळत रहाते. त्याचा वापरतात. संतरे, लिंबू यांची साले आणि द्राक्षांच्या वेलीची सालं ही अतर निर्मित करतात. काही खिंवा ही सुवासिक असतात. गांजर, धणा, कोकाबोन, जायफल, जावित्री, वेलची (लहान मोठी)

होत आहे. प्राचीन 'लोबान' याचा उयोग चिकित्सा क्षेत्रात ही केल्या जात होता. लॅवेड, रोजमेरी आणि सायत्रेस त्यात आहेत. शहरातून दुकानं हाटौल्यस मध्ये सुवासिक द्रव्याचा सुवास चहूडे दरवळत रहाते. त्याचा वापरतात. संतरे, लिंबू यांची साले आणि द्राक्षांच्या वेलीची सालं ही अतर निर्मित करतात. काही खिंवा ही सुवासिक असतात. गांजर, धणा, कोकाबोन, जायफल, जावित्री, वेलची (लहान मोठी)

होत आहे. प्राचीन 'लोबान' याचा उयोग चिकित्सा क्षेत्रात ही केल्या जात होता. लॅवेड, रोजमेरी आणि सायत्रेस त्यात आहेत. शहरातून दुकानं हाटौल्यस मध्ये सुवासिक द्रव्याचा सुवास चहूडे दरवळत रहाते. त्याचा वापरतात. संतरे, लिंबू यांची साले आणि द्राक्षांच्या वेलीची सालं ही अतर निर्मित करतात. काही खिंवा ही सुवासिक असतात. गांजर, धणा, कोकाबोन, जायफल, जावित्री, वेलची (लहान मोठी)

होत आहे. प्राचीन 'लोबान' याचा उयोग चिकित्सा क्षेत्रात ही केल्या जात होता. लॅवेड, रोजमेरी आणि सायत्रेस त्यात आहेत. शहरातून दुकानं हाटौल्यस मध्ये सुवासिक द्रव्याचा सुवास चहूडे दरवळत रहाते. त्याचा वापरतात. संतरे, लिंबू यांची साले आणि द्राक्षांच्या वेलीची सालं ही अतर निर्मित करतात. काही खिंवा ही सुवासिक असतात. गांजर, धणा, कोकाबोन, जायफल, जावित्री, वेलची (लहान मोठी)

होत आहे. प्राचीन 'लोबान' याचा उयोग चिकित्सा क्षेत्रात ही केल्या जात होता. लॅवेड, रोजमेरी आणि सायत्रेस त्यात आहेत. शहरातून दुकानं हाट